

MONT PLANS, ACTRIU

Text: NÚRIA ZAYAS / Fotos: GLÒRIA MATAMALA

"Sóc aquí pel meu pas per La Cubana"

Mont Plans es confessa actriu per casualitat. Després de provar mil oficis, va posar-se de ple en el teatre de la mà de La Cubana. La comicitat desbordant de llavors ara és humor absurd i brillant en la mestressa de casa que encarna en el musical 'El Temps de Planck'.

Mai no diu que no a les propostes de feina que se li ofereixen. Arriscada i cul inquiet, l'actriu Mont Plans va fer de secretària, traductora i reportera gràfica en el diari barceloní *Tele /Xprés*. Això li va permetre, entre altres coses, viatjar a Turquia o fer que, a Líbia, el mateix Gadafia posés per ella sola.

Amb el teatre es va topar més tard, a la vora dels trenta anys, de la mà de La Cubana, amb la qual cosa va trobar "el que havia estat buscant tota la vida". Amb aquesta companyia sitgetana va participar al llarg de vuit anys en muntatges esbojarrats com *Cubana's Delikatessen* o *Cómeme el coco, negro*.

Més tard, Dagoll Dagom la va fitxar per les obres *Flor de nit* i *T'odio, amor meu*. Amb tot, el gran públic l'identifica per les seves incursions televisives en *Teresines* o en el programa de TV3 *Les mil i una*. Sovint la confonen amb l'editora de novel·la rosa Consol Cirera, que intervé actualment en el programa de Ràdio 4 *Amb molt de gust*. Amb tot —assegura— no té el gust de conèixer-la personalment.

També s'ha ficat en la pell d'una cupletista passada de voltes en el monòleg *Chaise Longue* i en el Festival Grec d'enguany ha assistit a l'èxit del musical *El Temps de Planck*, de Sergi Belbel, que ara torna a l'escenari del teatre Romea de Barcelona. En l'obra interpreta una mestressa de casa heterodoxa i hilarant, que afronta la mort inexorable del seu home amb vitalitat i tocs d'humor negre.

—*La crítica ha comentat del teu personatge en El Temps de Planck que sempre parla del menjar i va a la perruqueria per amagar el dolor.*

—Sí, jo crec que és definitivament això. És una dona que per lluitar perquè la família s'aguanti sençera i no es desmembri, per lluitar contra la mort, dóna vida. Per ella el menjar és l'opció a no morir:

mentre el seu marit i les seves filles mengin, estaran vius i forts. Va a la perruqueria perquè vol estar maca per al seu home, que s'està morint. S'ha de tenir en compte que Sarah fa 42 anys que està amb ell i n'està molt enamorada.

—*Es la primera vegada que treballas amb Sergi Belbel. Quins canvis ha aportat aquest fet a la teva carrera artística?*

—M'ha aportat la possibilitat de fer molts més registres dels que havia tingut oportunitat de fer fins ara. Treballar amb el Belbel és entrar en un circuit d'autors teatrals de prestigi. Estic encantada:estic al Romea amb una obra preciosa, amb un paper extraordinari i amb uns companys fantàstics.

—*En l'obra es repeteix fins a la sacietat que el teatre, a més d'un art, és una professió i un treball. Què en penses?*

—Crec que és un ofici i hem de ser tan humils com són els qui tenen l'ofici de sabater. Això sí, tenim la sort que el teatre és una cosa que agrada molt i aconseguir que la teva feina estigui reconeguda pel públic és fantàstic, és clar. És un privilegi poder treballar com a actriu, fent teatre, i que a sobre et paguin per això. Evidentment, això si t'agrada: si

"La diferència entre teatre i cinema és potser la diferència entre els menjars de l'àvia i el 'fast food'. Com a públic, no es pot anar als dos llocs amb la mateixa energia. Al teatre no et pots tombar en la butaca."

ets una funcionària de fer teatre i hi vas com si anessis al banc, no. Però si realment en disfrutes, el fet que vingui algú per dir-te "he pensat en tu per fer aquesta obra" és fantàstic. Ara, jo no vull creure que el que faig és important. Ho és perquè és cultura i dóna bons moments, però és més important un metge, que salva una vida i que, de cop i volta, a cor obert, fa una operació.

—Vas dir una vegada que el teatre també ha de ser una manera de fer somniar.

—Sí, jo ho crec, i aconseguir-ho és molt difícil, molt més que en cinema, on et posen en primer pla una llàgrima que cau o et fan viatjar. En el teatre has de posar esforç, ganes d'entrar dins la història. La diferència entre teatre i cinema és potser la diferència entre els menjars de l'àvia i els fast-food. En cinema, cada dia és el mateix; saps que pots menjar pipes i no et sentiran. En canvi, el teatre és realment artesanal, és "xup-xup".

—I si et proposen de fer cinema, els diràs que és 'fast-food'?

—No, em refereixo com a públic, no com a actor. Tu vas a veure cinema o vas a veure teatre i no hi pots anar amb la mateixa energia.

—Creus que a l'espectador se l'ha de fer treballar?

—No és que se l'hagi de fer treballar: se l'ha de posar en disposició d'entrar-hi. No pot estar tombat a la cadira i "a veure que em donen": l'espectador de teatre ha d'anar a rebre, a veure què li diuen, posar-s'hi, cosa que en el cinema és diferent. De fet, les cadires del cinema estan totes molt més relaxades que les del teatre. No s'hi pot estar de la mateixa manera. Al teatre has d'estar dret, no pots estar tombat en la butaca.

—A més de teatre, has fet televisió. Perceps un canvi de registre per a cada mitjà?

—Aquí hem d'entrar en molts matisos, perquè una cosa és televisió gravada, que és com el cinema, i una altra la televisió en directe, que és una altra història. Una cosa és fer col·laboracions en programes lúdico-festius, estiuencs i l'altra és fer un *Estudio 1*, per exemple. En directe t'hi jugues molt, perquè, és clar, en teatre et veuen 300 persones o 1.000, però en televisió et veuen 800.000, tot i que l'exigència no és tanta. Al meu parer, el més difícil són els personatges d'improvisació, en què no tens guió ni tens res i pots dir unes barbaritats que a l'endemà tinguin a mitja població de Catalunya pensant que ets idiota. Això fa molta por, perquè la gent et jutja.

—El fet de treballar a la televisió pot condicionar l'obra. Els personatges que fas per a aquest mitjà són més esquemàtics i poc matisats?

—No, tot depèn. Si jo faig un personatge en un programa lúdic i festiu, ensenyo totes les meves cares: uns dies estaré contenta, uns altres treuré més les ungles i un altre dia seré més ximpleta, perquè estic tova, però el personatge continua essent el mateix. Jo ho sé tot dels meus personatges: els noms de la família, si estan casats, si lliguen... en definitiva, ensenyo tots els matisos que pot ensenyar una persona de veritat. En *El Temps de Planck*, per exemple, dono molts matisos perquè l'obra m'ho demana. Això és difícil per a l'espectador, que ha de passar d'un matís a un altre. L'altre dia m'ho va dir una espectadora, que va quedar frapada per aquest motiu. Aquí l'obra em demana que canviï de registre. Ara, a la tele això no m'ho demanen.

—Un personatge televisiu com la Consol Cirera mateix, és un retrat irònic d'un arquetipus social d'una època o més aviat n'és un homenatge?

—La Consol Cirera i jo no ens coneixem personalment, però jo et diré el que penso d'ella: crec que és una dona que no és arquetipus de cap altra època. Molt al contrari, la Consol Cirera és una dona progressista, que ho accepta tot. La col·lecció de novel·la rosa que ha fet, la Rosa de Pitiminí, ha fet un pas endavant dins de la novel·la rosa. És progressista i hi escriuen dones absolutament feministes. Les històries que expliquen són entre home i dona, entre dones, entre ric i pobre, entre negres i blancs. No té, doncs, res a veure amb la novel·la rosa convencional. L'única cosa que hi té a veure és el gènere, que fa que acabi bé. Però acabar bé no vol dir casar-se: potser vol dir divorciar-se. L'única cosa que és la gràcia de la Cirera és aquest component lúdic d'un personatge en el punt de la ficció, però que no és ficció, perquè de dones com ella n'està ple i els vestits que porta estan a l'última moda i són caríssims.

—Així, la moda cursi torna, hi ha un 'revival'?

—Nnnno, en absolut. És ben actual. Només cal veure les ministres.

—Però la Consol Cirera no era progressista?

—Sí, però parlo de l'estil. L'Esperanza Aguirre té un vestit verd com la Cirera i la reina en té un de lila igual. Carmen Maura o María Teresa Campos també segueixen aquesta línia.

—Què encarna la Cirera, l'Espanya que va bé?

—Sí que l'encarna. La gràcia de la Consol Cirera és que té un *look* divertit, que anima. Té un aspecte clàssic, però diu les coses que diria una feminista, en contraposició a l'estereotip de les seves creences. Tot plegat, gens convencional.

—En la televisió has donat vida també a una hippy desmenjada i a altres personatges que sem-

"Treballar amb Sergi Belbel és entrar en un circuit d'autors teatrals de prestigi. M'ha aportat la possibilitat de fer molts més registres dels que havia tingut oportunitat de fer fins ara."

blen retrats socials. Com els crees?

—L'element bàsic per poder fer un personatge és ser observador: saber enganxar tots els tics d'uns tipus concrets. I després, com vaig aprendre a La Cubana, trobar-li el punt: saber fer-lo teatral, però real.

—*Versemlant.*

—Exacte. Sempre hi ha algú que em diu: em recordes una veïna, em recordes la tieta, etc.

—*Però molt més grotesc, oi?*

—Amb un punt de teatralitat. Però dóna més aparença grotesca del que és en realitat. Jo he vist la Consol Cirera pel carrer i la gent no se la mira; i, si ho fan, és perquè la coneixen de la tele. Potser a la Rambla de Barcelona se la mirin, però no pas a la plaça de Francesc Macià.

—*En El Temps de Planck també es diu que el teatre és una feina apassionant, però inestable, i que de l'art no es pot viure quan et tallen el telèfon. T'hi has trobat en aquesta situació? Perquè fa l'efecte que el teatre està molt idealitzat.*

—Sí que m'hi he trobat. La meva primera època a La Cubana era de treballar molt i no saber cert si cobraríem. I, al final, acabes passant amb menys. Però tot té el seu moment: hi ha una edat en què has de passar per això. Als 20 anys arrambes d'aquí i arrambes d'allà, cosa que ja està bé, perquè n'aprens i és una edat en què no necessites massa coses per viure. Evidentment, si ara hagués de trucar a gaire portes per fer teatre, potser decidiria buscar una altra feina. Perquè, és clar: tinc unes despeses, una manera de viure i ja no podria demanar diners a la família.

—*Has parlat de La Cubana. Va ser una escola de la improvisació?*

—De la improvisació i de tot. Aprendre què és un teatre, l'utilitatge, posar-me el vestuari, la perruca: tot. Ara no sé com serà, perquè ja fa molt de temps que no hi sóc, però, en aquella època de La Cubana, en formaves part des de la creació, des de la pri-

—**Amb La Cubana hi vas estar vuit anys. Què en vas treure?**

—**Imagina't. Sóc aquí per allò, que és el que va fer que més tard em cridessin de Dagoll Dagom. La Cubana és la part del camí més important perquè van ser els inicis.**

Mai no havia fet teatre i va ser una casualitat que en fes. Jo era de les que havien treballat en mil coses diferents; no parava mai de buscar i, a la fi, em vaig adonar que això era el que havia estat buscant tota la vida.

mera frase que es deia, cosa que era molt apassionant. Però, això no treia, que, al final, era el director qui tenia l'última paraula.

—*Sembla que al llarg de la teva trajectòria professional hagis anat cremant etapes.*

—M'agrada provar coses. Quan em diuen si vull fer això o allò altre sempre dic que sí. Algunes coses han sortit bé; d'altres, no, però al final, tot i que no hagin funcionat, han resultat experiències positives perquè m'han servit per conèixer les meves possibilitats i perquè penso que una arriba on arriba perquè ha seguit un camí. No pots renegar, doncs, de res del que has fet.

—*Ets popular, en gran mesura, per les teves intervencions en el programa de televisió Les mil i una, de Jordi González. És molest conviure amb aquesta popularitat, que t'aturin pel carrer?*

—No, no em molesta. De primer, perquè no m'aturen gaire i és per això que no em molesta. Al contrari, penso que és un regal dels déus que tinc en aquests mo-

ments. És normal que si surts a la televisió i actues al teatre, la gent vulgui participar de la teva feina. Això ho entenc i ho accepto. Ara tinc la sort de trobar-me en el punt just en què la gent encara m'estima, però no massa.

—*A començaments de l'estiu sis entitats barcelonines van redactar una carta oberta on denunciaven el que consideren un decaïment de la cultura catalana. Hi estàs d'acord?*

—Crec que coneixem poc la nostra cultura i donem poca importància al que tenim. Encara ens aferrim al tòpic que tot el que ve de fora és millor i ens deixem enlluernar per artistes com Merce Cunningham. De Sergi Belbel mateix s'estan representant obres a tot Europa i estan triomfant amb un gran èxit de públic, mentre aquí hi ha molta gent que encara no sap qui és. I qui diu Belbel, que és un autor modern, també diu Verdaguer.